

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

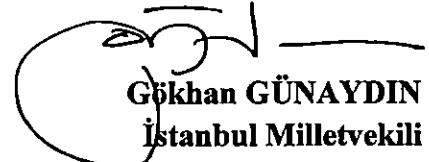
Tarih :
Sayı :

8/7/2025
1294

10/2916

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

TBMM'nin, Cumhuriyet Halk Partili yerel yönetimlere yapılan sistematik müdahaleleri araştırması, operasyonların hukuki değil siyasi saiklerle yürütülmesinin hukuk devleti, yargı bağımsızlığı, demokrasi ve yerel idarelerde özerklik açısından etkilerinin belirlenmesi, Türkiye'nin uluslararası taahhütleri bağlamında doğan yükümlülüklerinin Meclis denetimi altında tespit edilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz. 08.07.2025

Gökhan GÜNAYDIN
İstanbul Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Cumhuriyet Halk Partisi, 31 Mart 2024 Mahalli İdareler Seçiminde %37,81 oy oranıyla büyük bir başarı göstermiş ve birinci parti olmuştur.

Adalet ve Kalkınma Partisi, ilk kez aldığı bu yenilgi sonrasında, Cumhuriyet Halk Partili belediyelerinin hizmetlerine engel olmak ve yerelde karar alma iradesine ket vurmak amacıyla önce belediyelerin yetkilerini kısımaya yönelik uygulamalara girişmiştir.

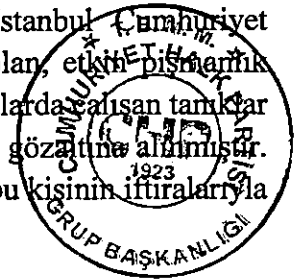
Sokak hayvanlarıyla ilgili yasal düzenleme adı altında belediyelerin mali yükünü artıracak maddeler getirilmiştir. Belediyelere ait kreşler Millî Eğitim Bakanlığı tarafından çıkarılan bir genelgeyle kapatılmakla tehdit edilmiştir. Belediyelerin, şehirlerine hizmet vermek için gereksinim duyduğu mali kaynakları kurutarak hizmet veremez hale getirilmek istenmiştir. Belediye şirketlerinin yıllardır biriktirilmiş SGK ve vergi borçları, zaten çok yeteriz olan bütçe paylarından kaynaktan kesilmeye başlanmıştır.

Altyapı projeleri için onay bekleyen kredi başvuruları onaylanmamış ve bekletilmiştir. Önceki yönetimler zamanında yapılmış yolsuzluk ve usulsüzlüklerle ilgili sayısız dosya sumen altı edilirken, başta İstanbul, Ankara ve İzmir Büyükşehir Belediyeleri olmak üzere Cumhuriyet Halk Partili belediyeler sürekli müfettiş denetimlerine tabi tutulmuştur. Şu anda TBMM gündeminde olan zeytin ve enerji torbasıyla, belediyelerin elindeki yenilenebilir enerji tesislerinin başvuruları hakkında yapı ruhsatı, izin, çalışma ruhsatı yetkisinin aynısı Enerji Bakanlığına da verilmek istenmektedir. Yine aynı torbayla, belediyelerin kanun gereği onay vermediği veya yıkım kararı aldığı lisanslı elektrik santrallerinin kaçak inşaatları için imar affı getirilmek istenmektedir. İmar affına başvuracak kişilerin ödemesi gereken ücretlerin ise belediyelere değil Hazineye gelir olarak aktarılması söz konusudur.

Özetle milletin iradesiyle yerel idarelerde yönetime gelen Cumhuriyet Halk Partisi'nin millete verdiği hizmetlerin engellenmesi için AKP mühendisliğiyle bir idari baskı uygulanmaktadır.

Bütün bu engellemelerle hizmet vermesini engelleyemediği ve aksine memnuniyet oranları yüzde 70'lere kadar yükselen Cumhuriyet Halk Partili belediyelere, tek adam rejimi tarafından bir baskı aracı haline getirilen siyasallaştırılmış yargı aracılığıyla operasyonlar yapılmıştır.

19 Mart'ta gözaltına alınan ve 23 Mart'ta tutuklanan İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı **Ekrem İmamoğlu** hakkında 5 siyasi dava açılmış olup, sayısız soruşturma da yürütülmektedir. Bugüne kadar 12 CHP'li belediye başkanı tutuklanmış, 4 başkan ise bu metnin yazıldığı saat itibarıyla gözaltında tutulmaktadır. Gizli ve yalancı tanık ifadeleriyle son olarak 5 Temmuz'da; Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı **Muhittin Böcek** tutuklanmış, Adana Büyükşehir Belediye Başkanı **Zeydan Karalar** ile Adıyaman Belediye Başkanı **Abdurrahman Tutdere** gözaltına alınmıştır. Karalar ve Tutdere, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'na yürütülen soruşturma kapsamında; suç örgütü lideri olan, etkin pişmanlık ifadesi vermesinin ardından da tahliye edilen Aziz İhsan Aktaş'a ait firmalarda çalışan tanıklar ve tutuklu bulunan bazı şüphelilerin yalan ifadeleri gerekçe gösterilerek gözaltına alınmıştır. Bir başka ifadeyle suç örgütü lideri olarak suçlanan kişi tahliye edilmiş, bu kişinin iftiralarıyla belediye başkanları hakkında soruşturma başlatılmıştır.

Karalar ve Tutdere operasyonlarında olduğu gibi, belediye başkanları hakkındaki soruşturmalarla bakıldığında genel olarak gizli tanıklarla, etkin pişmanlık adı altında zorla alınmış ifadelerle, olmayan kanıtlarla yolsuzluk iddiaları oluşturulmaya çalışıldığı görülmektedir. Eski İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer, CHP İzmir İl Başkanı Şenol Aslanoğlu ve diğer CHP'lilerin tutuklanması da siyasallaşmış yargının bir sonucudur.

Zamanlaması, hedef aldığı siyasi yapı ve medya üzerinden servis ediliş biçimiyle de yapılan operasyonların bağımsız ve tarafsız yargının değil, iktidar eliyle şekillenen bir siyasal mühendislik faaliyetinin sonucu olduğu ortadadır. Özünde; 31 Mart 2024 yerel seçimlerinde halkın iradesiyle işbaşına gelen Cumhuriyet Halk Partili belediye başkanlarına yönelik sistematik operasyonlar yürütülmektedir. Doğrudan seçilmiş yerel yönetim iradesine karşı yürütülen bu sistematik operasyonlar, demokrasinin en temel ilkesi olan 'seçilmiş iradenin üstünlüğü' ilkesine ağır bir darbe vurmaktadır.

Yargı ve mülki idarenin kullanılarak yerel yönetimlerin etkisizleştirilmesi, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerde güvence altına alınan demokratik yerel yönetim ilkeleriyle de açık bir şekilde çelişmektedir. Örneğin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde "serbest seçim hakkının" yalnızca oyu vermekle değil, seçilenin görevini özgürce ifa etmesiyle anlamlı olduğu söylemektedir. Avrupa Konseyi Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'nın 3'üncü maddesinde yerel yönetimlerin özerkliğinin anayasal ve yasal güvence altına alınması gerektiği belirtilmektedir. Venedik Komisyonu tarafından "yerel yönetimlerin merkezi hükümet tarafından sık ve keyfi müdahalelere uğramasının demokratik meşruiyeti zayıflatığı" tespitleri yapılmıştır. Sonuç itibarıyla uluslararası vizyonda yerel yönetimlerin halkın doğrudan seçtiği kurumlar olarak korunması ve merkezi müdahalelerden bağımsız olması gerektiği açıkça ifade edilmektedir. Türkiye'nin de gerek Avrupa Konseyi üyesi olarak, gerekse AB'ye aday ülke statüsüyle, yerel özerklik ve demokratik temsil ilkelerine dair uluslararası yükümlülüklerini yerine getirmesi gerekmektedir.

Öte yandan, Cumhuriyet Halk Partili belediyelere açılan soruşturmalarda ileri sürülen iddiaların çok daha vahimleri AKP'li belediyeler için de söz konusudur. Ancak AKP'li belediyelerle ilgili iddiaların farklı hukuki prosedürlerle yürütülmesi, görmezden gelinmesi yargının siyasallaştırıldığını açıkça göstermektedir. Oysa hukuk devleti ilkesi, herkesin eşit uygulamalara tabii olmasını zorunlu kılar.

Tek adam rejimi, sandıkta kaybedeceğini anladığı iktidarını, Türkiye'nin açık ara birinci partisi konumunda bulunan Cumhuriyet Halk Partisi'ne araçsallaştırdığı yargı eliyle yürüttüğü operasyonlarla koruma derdine düşmüştür.

Bu nedenlerle, TBMM'nin, Cumhuriyet Halk Partili yerel yönetimlere yapılan bu sistematik müdahaleleri araştırması, operasyonların hukuki değil siyasi saiklerle yürütülmesinin hukuk devleti, yargı bağımsızlığı, demokrasi ve yerel idarelerde özerklik açısından etkilerinin belirlenmesi, Türkiye'nin uluslararası taahhütleri bağlamında doğan yükümlülüklerinin Meclis denetimi altında tespit edilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılması lazımdır ve teklif ederiz.

